

REDACȚIA
AD. STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
într-o Austro-Ungaria:

1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
2/50; pe 1 lună fl. 1.

Trăie de Duminecă pe
an fl. 2.

într-o România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

ca 1 sîr garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțianile sînt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Comerțul reliquiilor kossuthiste.

(R) Intr-o corespondență a noastră
din Budapesta s'a arătat zilele aceste
scadența în care a ajuns kossuthis-
mul. *Legenda mare este distrusă și*
"sfântul bătrân" odihnește aproape
întat în cimiterul unde ungerimea îl
dusese cu atîta alaiu din Italia.

Cei cari au contribuit în primul
rînd ca exaltatul popor arpadian să
se îndepărteze de evanghelia kos-
suthistă, sunt fara îndoială deputații
kossuthiști. Nici nu murise încă Kos-
suth, și ei se rupseseră în două. O
parte a trecut la guvern, care fără
ei nu ar fi putut să proclame ca lege
nici *neconfesionalitatea*, nici să reci-
pieze pe Ovrei, ear' bisericilor cros-
sime să le dea lovitură de care acum
se plîng îndeosebi Ungurii. Ear' în
această luptă guvern și kossuthiști
au folosit de o scrisoare a bătrânului
Kossuth, ce i-a escrochat-o
Ovriul Ignatz Helfy, care i-a mințit
pe bătrînul și i-a spus, că ungerimea
întreagă cere căsătoria civilă, să o
probe și el, altfel își pierde popu-
laritatea.

După ce a venit în țară, fiul "sfântu-
lui bătrân" a făcut apoi comerțul
și mai scârboș din numele ce a moș-
tenit.

Ear' după ce și-a vîndut numele,
pe la diferite societăți de "gescheft",
a vîndut guvernului, cu preț fabulos,
niște hîrtii rămase dela "bătrînul".
Niște fleacuri, pe cari de altfel ni-
meni nu le cunoaște, căci au fost
vîndute în niște cutii închise. Chipul,
ca și când ar fi cine știe ce
secrete mari de stat... Un pretext
de a fi păstrate în Muzeu până în
cealaltă generație. Atunci nu va putea
fi chemat la răspundere nici We-
kerle, care le-a cumpărat, nici Kos-
suth-fiul care le-a vîndut. Poate să
fie și note de la creditori, conturi de
bucătărie și câte toate, vorba e nu-
mai să fie scrise de... "sfântul
bătrân".

Vînzarea aceasta a fost începutul
agoniei Kossuthismului. Guvernul ma-
ghiar a găsit mijlocul cum să-i "com-
bata" pe Kossuthiști și chiar la ale-
gerile din urmă a lăsat să fie aleși
între Kossuthiști ovrei ca Visontai și
Piehler, cari ca și în ședința din Vi-
nerea trecută a Dietei, combăteau cu
înverșunare nu numai pe "reacționarii"
din partidul popular, dar' și pe unii
Kossuthiști, în cât de rușine Kossuth
Ferencz a eșit din sala de ședințe a
Dietei. Să nu vadă spectacolul trist
pe care înspre bucuria guvernului îl
încenează "aderenții" "sfântului"...

Nu e mirare deci dacă Kossuthis-
mul a decăzut până la așa grad, în
cât "fö-és székvaros"-ul, "înima țării"
a refuzat alaltăeri să mai dea o sală a
edificiului expoziției pentru sălășluirea
"reliquiilor" kossuthiste adunate de
contele Kreith Bêla. Și crima aceasta,
strigă ziarele patriotice, se săvêrșește
chiar acum, când "nația eliberată" de
"sfântul bătrân" se prepara de iubi-
leul de 50 ani a proclamării liber-

tății... Astfel își manifestă poporul
recunoștința pentru marele Kossuth?
Rușine, de trei-ori rușine... Bietul
Bartha Miklós nu știe ce cuvinte să mai
inventeze pentru a ocărî cum trebuie
pe ingrății pigmei, cari necinstesc în
acest chip miserabil memoria tita-
nilor...

Cei pasă însă lui Bánffy de iere-
miadele lui Bartha. El se poate
mândri că a contribuit la distrugerea
kossuthismului. Ca din toate în țara
aceasta, și din pietatea către Kossuth
el a făcut chestie de comerț: după
cum a cheltuit milioane să-și asigure
majoritatea, tot așa a dat bani pen-
tru-ca să cumpere și să închidă în
lăzile dela Muzeu toate reliquiile kos-
suthiste. Câte au rămas vederii publicu-
lui, le scoate acum și din sala edificiului
de expoziție. Cele 405 portrete
ale lui Kossuth și câte proclamațiuni
originale toate, călimări și "kalpaguri"
pot fi imprăștiate în țeara întregă,
ele nu mai fac efect!... Țerănimea
ungurească cere pîne și pămînt, ear'
cîrturarii sunt, cum a zis adînc în-
tristatul Ugron — *corupți*, Kossuthis-
mul și-a făcut veacul, a eșit din
modă, și pietatea către "sfântul bê-
trîn" însuși fiul său o uită bucuros
în mijlocul ocupațiunilor împreunate
cu... marce de prezență și diurne.

Atîta merit are și Bánffy: în co-
merțul ce a provocat asupra reli-
quiilor kossuthiste a compromis pe
toți fruntașii partidului odinioară atât
de temut.

Boalei ce infectase rîu trupul
"nației alese", i-a găsit leacul po-
trivit.

O nouă volnicie a guvernului. Ministrul
de justiție a dat în zilele trecute o ordo-
nanță care pune vîrf tuturor volniciorilor gu-
vernului. E vorba ca de aci încolo oficiile
postale să desfacă ori-ce epistole, cari li-
s'ar părè suspecte din punctul de vedere
al ideii...

Ordonanța amintită e de următorul cu-
prins:

"După informațiuni căștigate pe cale ofi-
cială am aflat, că se predau la poștă în
preț-curenturi și în alte ziare, sub bandă
ori în pachet, astfel de tipăriți agitătoare
a căror sechestrare a fost ordonată de ju-
decătoria de presă. Fiind-că în urma ocu-
pațiunii lor întinse oficiile postale nu pot
să se îngrijască înde-ajuns totdeauna și în
tot locul pentru descoperirea acestui fel de
contrabandă: provoc pe d-nii procurori re-
gești, ca acolo, unde s'a dispus confiscarea
tipăriturii, precum și acolo unde răspân-
direa aștorfel de tipăriți oprite ar provoca
conturbarea ordinei publice — să îndru-
meze oficiile postale a împedeca în ori ce
mod legal contrabandarea aștorfel de tipă-
rituri. Față de tipărițile trimise sub
bandă să procedeze conform regulamenter
în vigoare, ear' datele, ce și-le vor căș-
tiga din împregiurări externe și din cunoaș-
terea raporturilor locale prîvitor la cuprînsul
oprit al pachetelor închise, să le comunice
fără amânare procurorilor regești, ca prin a-
ceasta să se dea posibilitatea de a putea fi
secestrate judecătorește în toată regula".

Propagandă catolică. "Magyar Állam"
în ediția dela 29 Martie se leagă de un ar-
ticol publicat în "Telegraful Roman", în
care se zicea că politica militantă nu are
și nu este permisă să aibă loc pe amvon;
de pe amvon preoțimea trebuie să predice

lucruri aparținătoare religiei și moralei,
politică însă nu.

Intre alte înțelepciuni încornorate, cu cari
"Magyar Állam" se năpustește asupra bi-
sericei române greco-orientale, zice și ur-
mătoarele:

"Nu a noastră chiasmă este, să în-
demnăm pe greco-orientali la propove-
duirea "schismeii", dar' repețit facem atent
pe clerul greco-catolic aflătoriu printre gr-
orientali, ca acum să predice și să înstru-
eze mai mult decît ori-cînd până acum.
Bine va fi, ca neșligența orientălor s'o
exploateze în interesul sfinteii unașii."

Înregistrăm acest îndem al lui "M. Á."
lăsînd, ca cei chemați să-i deie răspunsul
cuvenit.

Kossuthiști contra 11 Aprilie. Pentru
a mai da semn de viață, kossuthiștii au de-
cis în conferența de eri a clubului lor că nu
vor lua parte la sêrbarea dela 11 Aprilie,
ziua sancționării constituțiunii dela 1848,
zî decretată deja prin lege ca sêrbătoare ce tre-
buie să se țină în fiecare an.

Scrisoare din Budapesta.

Budapesta, 27 Martie.

"Pester Lloyd" de la 22 c. publică o
scrisoare a corespondentului său din Bru-
xellă, care se ocupă exclusiv numai de
cauștinuța națională, sau mai corect zis
de chestiunea egalității îndreptățiri a celor două
limbi usitate în Belgia, cea franceză și cea
flamandă, căci cu toate nisuițele în această
privință ale Flamanzilor, ură nu există între
cele două naționalități belgiane, pre cum
este cazul la noi în Ungaria, unde deținē-
torii puterii, începînd de la Kossuth până
la cel mai mic puiu de Bánffy, și-au dat
silință ca un neam să fie urgisit de toate
celelalte...

Poate, ba și mai mult, afirm că neamul
acesta nu e de vină, numai cîlica aceea
sêlbatică, coruptă și corupătoare jidano-
"liberală", care de la Tisza încoaci are
obraznicia a se înfăoșă, cu ajutorul indis-
pensabil al Jidanilor, cîlica cea a "rendszer"-
ului ei, care se menține numai și numai
fiind-că "intelligenza e coruptă și poporul
(lor) slab".

Dar' eată ce scrie corespondentul per-
ciunat din Bruxella:

"Ca în Boemia, și aici există un antago-
nism înverșunat între cele două limbi (așa-
dar' nu spune: între cele două națiuni!).
franceză și flamandă. Cea de pe urmă nici
nu merită numele vre-unei limbi (!). Ea nu
este de cât un dialect local al limbei ne-
erlandeze, și e vorbită numai (!) de către
massele cele inculte ale țeranilor și lucră-
torilor din provinciile Flamanda, Anvers și
Linzburg.

Limba franțozască din contră este limbă
oficială și de stat a Belgiei, de la 1830
încoaci, în care vorbesc toți oamenii culți,
chiar și Flamanzii. Deputaților flamanzii în
camera reprezentanților nu li-a trecut nici
odată prin mînte a se folosi în parlament
de altă limbă de cât de cea franceză, ba
și ceva mai mult, majoritatea covêrșitoare
dintr'înșii nici nu erau în stare să țină o
vorbire în limba flamandă. Deodată însă,
acum cîțiva ani, unii agitatori cu patrio-
tism local, au dat naștere la o mișcare,
al cărei scop era, a ridica limba flamandă
la rangul limbei de stat. Dacă această miș-
care și ajunge scopul, toate legile vor trebui
să fie depuse, discutate și votate în parla-
ment în ambele limbi ale țării; ceea-ce ar
produce o confuzie babilonică (??!) în
parlament, avînd în vedere, că cel puțin
jumătate dintre deputați nu înțeleg nici o

vorbă flamandă. Pe deasupra, guvernul a
mai depus în cameră și o lege despre
egala îndreptățire a celor două limbi, care
se aseamănă cu faimoasele ordonanțe edi-
tate de Badeni ca un ou la altul.

"În virtutea acestui proiect de lege fie-
care cetățean al Belgiei va avea dreptul
să-și valideze limba sa maternă la toate
diregătoriile și judecătoriale. Flamandul așa-
dar' va putea cere, ca în Liege, unde nici 1%
din populațiune nu înțelege limba flamandă,
judecătoria (tribunalul) să pertracteze cauza
lui în limba flamandă. Toți slujbașii și ju-
decătorii statului așa-dar' vor fi siliți să
învețe limba flamandă și să o poseadă pe
deplin... Munca și timpul cât li-ar trebui
pentru a învăța bunul dialect flamand, voesc
să le folosească mai bine întru învățarea
unei limbi răspândite în lumea cea mare"...

"De remarcat este — continuă apoi jidă-
nașul-corespondent — că așa zisa mișcare
flamandă în Belgia pornește total din cer-
curile clericale".

Vêrsîndu-și focul asupra acestui pericol,
corespondentul se recomandă la sfîrșit fon-
dului secret al lui Bánffy—Jeszzenszky cu
următoarele cuvinte:

"Guvernul se înșeală însă, dacă cugetă,
că va putea procura idiomului flamand prin
lege valoarea limbei franceze. Francezii
din Belgia nu o vor accepta aceasta, ear'
dacă guvernul nu se va întoarce în curînd
de pe calea apucată, cearta despre limbă
deșteptată într'un mod așa măiestrit, ar putea
duce la o sguidire puternică a statului
belgian".

Cum zic, asta e avis pentru directorul
iesielor și jghiabului din biuorul fondurilor
secrete, ear' dacă respectivul nu va înapo-
lege avisul, jidănașul-corespondent va scrie
tot așa înfocat pentru Flamanzii, cum scrie
azi contra lor.

E însă bine să culegem și să păstrăm
asemenea documente, mai ales când ele
apar într'un ziar guvernamental.

1848.

27 Martie.

Pojon.

Dieta s'a ocupat cu proiectul despre
dreptul electoral. Intre alte condițiuni, cât
pentru Transilvania s'a hotărît, că dacă
voește să se uniască cu Ungaria va căpăta
drept să trimită în dietă 65 deputați, re-
servîndu-se arondarea pentru dieta urmă-
toare.

Dreptul electoral "pasiv" are să fie con-
diționat de aceleași calificățiuni ca și
dreptul electoral activ, dar' candidatul va
trebui să știe unquirește.

Pesta.

În urma unei epistole italiene s'a rês-
pîndit în oraș faima, că Radetzky îm-
preună cu întreaga armată austriacă a fost
hătut și alungat din Lombardia-Veneția,
refugiîndu-se spre Tirol. Italienii au pro-
clamat republica. Epistola, care aduse a-
ceastă veste, exprimă în numele Italienilor
mulțumită ostașilor maghării pentru atitu-
dinea lor nefavorabilă Austriei.

Berlin.

Un ziar scrie, că în cazul când regele
Prusiei nu va vol să se pună în fruntea al-
lianței germane, s'au luat deja dispoșițiuni,
ca Germania să fie transformată în repu-
blică federalistă.

28 Martie.

Pojon.

Kossuth a făcut în ședința Dietei două
proponeri importante. Conform uneia din-
tre aceste proponeri, palatinul și ministrul-
president să fie recercați a emite către po-

poarele pârtilor anexate o proclamațiune, prin care să-i liniștească și să le garanteze integritatea naționalității lor...

Pesta.

Primarul orașului a confiscat azi noaptea 31 măji de prav de pașcă de pe o corabie care mergea în jos spre părțile sudice ale țării.

Pojon.

Azi a dat palatinul răspunsul Curții la proiectul de lege despre sfera de competență a ministerului.

Conform rescriptului regal:

Plenipotențierea palatinului de a dispune în deplină putere, se revoacă. Cancelaria alică se susține și pe mai departe cu sfera de competență de până acum.

Acest rescript a produs mare iritațiune mai ales în casa de jos a Dietei, unde Kossuth în o temerară vorbire a zis și următoarele:

Acest rescript e sarcasm revoltător și joc ușuratic cu tronul, cu patria. Și cine sunt cei cari joacă acest joc?

(Va să zică revoluția și detronarea deja de pe atunci era contemplată din partea lui Kossuth. Red.)

Viena.

Azi a sosit aici o deputațiune croată de 100 membri, compusă mai ales din адвоocați tineri, aducând o petițiune în care erau cuprinse cele 30 puncte ca dorințe ale națiunii croate.

nurile partidului reacționist erau nemulțumiți cu acest răspuns, conducătorii partidului illiric însă, cari prealabil conferaseră în mai multe rânduri cu ministrul Kolovrat și Figuelmont, erau pe deplin mulțumiți cu rezultatul audienței.

Frankfurt.

Aici Ferdinand V. a fost proclamat de împărat german.

Bresslau.

A erupt revoluțiune și deputații de aici au oferit țeara Austriei.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sesiunea Generală din anul 1898.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1897-98.

Di St. C. Hepites, membru corespondent, a trimis spre publicare în Anale două lucrări: una relativă la Cutremurele de pământ din România în anul 1897 st. n., car' cca-laltă făcând parte din studiile sale asupra climatologiei țării și intitulată Ploaia la București în ultimii 32 de ani, cari s'au trimis în studiul Secțiunii științifice.

Aceleiași Secțiune s'a trimis spre cercetare un studiu comunicat Academiei la 6 Februarie de către dl I. Corbu, relativ la Rotațiunea corpurilor nesolide.

Neuele traduceri și edițiuni de cărți bisericești cari se fac de mai mult timp sub direcțiunea și cu îngrijirea S-tului Sinod, au format obiectul unei discuțiuni în Academie în ședința dela 13 Iunie. S'a observat că atât în traducerile din nou făcute, cât și în reeditările traducerilor mai vechi de cărți bisericești s'au introdus noiiri de limbă, s'au fabricat cuvinte noue...

asupra cesțiunii revisuirii și retipăririi lor. Cesțiunea întreagă s'a rezervat spre a fi discutată în actuala sesiune generală.

Și în anul acesta Academia noastră a primit invitațiuni de a participa la congrese științifice internaționale. Ministerul Instrucțiunii publice, în urma intervenirii Delegațiunii, a pus la dispozițiunea delegațiilor Academiei mijloacele necesare pentru a lua parte la acele congrese.

La congresul archeologic, care s'a ținut la Nimes (Franca) în vara anului acesta, a fost delegat a participa dl Gr. G. Tocilescu. D-sa n'a putut să ia parte la acel congres, rămânând ca să participe la Congresul filologilor germani, dela Dresda.

La congresul internațional de geologie, care sa ținut la Petersburg, a luat parte, ca delegat al Academiei, colegul nostru dl Gr. Ștefănescu.

Academia a avut ocaziune de a participa în cursul anului, la manifestările de simpatie cari s'au făcut de toată lumea învețată pentru doi bărbați cari sunt gloriile științifice ale timpului nostru, Teodor Mommsen și Anton Dohrn.

La 18/30 Noemvrie, marele archeolog și istoric al anticității romane Teodor Mommsen, membru onorar al Academiei, a implinit 80 ani. Delegațiunea, în numele Academiei, i-a trimis felicitări, la cari ilustrul octogenar a răspuns printr-o frumoasă scrisoare de mulțumire.

Anton Dohrn a serbat în acest an aniversara a 25-a a Institutului de studii zoologice înființat de dînsul, la Neapole și care a adus și aduce cele mai mari servicii celei ramuri a științei. Academia s'a asociat la manifestările de simpatie ce din toate părțile lumii au venit cu acea ocaziune la Neapole.

Publicațiunile Academiei.

Dela sesiunea trecută până acum s'au făcut următoarele publicațiuni:

- 1. Din Analele Academiei s'au tipărit: a) Tomul XVIII—Memoriile secțiunii literare s'a terminat, încheiându-se cu memoriul d-lui D. C. Ollănescu: Teatrul la Români. Partea I. Datine, năravuri, jocuri, petreceri, spectacole publice și altele. b) Tomul XVIII—Memoriile Secțiunii științifice s'a terminat de asemenea, tipărindu-se în cursul anului următoarele lucrări: Materiale pentru climatologia României. VIII. Seceta din Dobrogea în 1896 st. n., de St. C. Hepites.

Rafinarea petroleului crud și manufactura diferitelor produse comerciale din petrolul crud în Statele-Unite ale Americii, I. Rafinăriia de petrol crud din Whiting, Indiana. II. Rafinăriia Tide Water Oil Co din Bayonne, New-Jersey. De Victor S. Gutzu.

c) Tomul XIX—Partea administrativă și desbaterile anului 1896-97 s'a terminat, tipărindu-se partea a 2-a, în care se cuprind sesiunea generală din anul trecut 1897.

(Va urma.)

Litere-Arte-Științe

În ședința publică dela 6/18 Martie c. a Academiei Române, dl profesor Gr. G. Tocilescu a făcut o interesantă comunicare asupra unui fragment de bronz cumpărat și dăruit Muzeului Național de dl Dim. A. Șturza. D. Tocilescu a dovedit că fragmentul provine dintr-o diplomă militară a împăratului Adrian, liberată unui veteran marinar care după 26 ani de serviciu în flota dela Misemem, a fost liberat, acordându-i-se pe lângă o bucată de pământ, lui și familiei sale, și drepturile cetățenești.

E de notat că din întreaga lume romană se cunosc numai 96 diplome de acest fel; cu aceasta, deci, numărul lor se ridică la 97.

E de prisos prin urmare să mai vorbim de importanța descoperirii făcută de dl Gr. Tocilescu.

Știri literare. Primum următoarea invitație de abonament la „Cuvântări bisericești” de Massillon, episcop de Clermont și membru al Academiei franceze. Din originalul francez traduse de Ioan Geț, paroch gr. căm. român în Haițu, Diecesa Orăzii-Mari, și asesor consistorial.

Din numeroasele și voluminoasele lui vorbiri autorul va da P. T. public român vreo o treizeci în două tomuri. Tomul I va fi împodobit cu portretul autorului, va conține 17 vorbiri și o scurtă biografie a autorului și apreciere a talentului și operelor lui. În tomul II. va aduce și o predică de Bossuet și una de Bourdaloue, și un scurt studiu de comparațiune între acești trei oratori distinși.

„Nemesis“....

Et cer senin? Nu s'a 'norat? Și soarele nu-i sângerat? Pământu-'i încă tot aci? Și-avem puteri de-a mai trăi?...

Trufași, sumeți. ne ridicăm Și pace morților nu dăm, — A celor morți, — cari ne-au crescut Și ne-au purtat pre drum bătut Cu talpa lor.... Ah! ce frați!...

Aveam odată 'n sin la noi Trei mari români și bravi eroi! Pe-atunci Bănatul înflorea Și vream de aur el trăea — Azi doi sunt morți, ear unu-i viu, Lăsat și el străin, pustiu....

Suntem români? Neam de 'mpărați? Și ne iubim ca bunii frați?... Cenușă 'n cap să ne-asvărlim, Nebuni în lume să fugim, Căci umbre sfinte întinăm Și la eroi nu ne'nchinăm!!!...

Suntem stafi, de suflet goi, Rânjește demonul în noi; Ne vindem neamul pre arginți,

Călcăm altarul celor sfinți, Și orbi suntem și surzi și muți Și nu simțim că ni-s perduți!!!...

E cer senin? Nu s'a 'norat? Și soarele nu-i sângerat? Pământu-'i încă tot aci, Și avem puteri de-a mai trăi?... Păcat apasă 'n suflet greu — De ce-l mai eartă Dumnezeu!?

(Banat.) Dela Izvor.

Ingîmfare, nu iubire

În aceea seară era al doilea bal dat în palatul lor din strada Varennes, de către Dr. Tubald Cain de Loursiere și blonda lui femeie frumoasa Hermyona.

Serbarea era foarte veselă: cu toate astea, Hermyona era tristă; dînsa ședea pe o canapea în tăcere. Alături de ea era un prieten al bărbatului său, dl d'Herboys, care de asemenea părea trist și gânditor.

Dl de Loursiere este un bărbat fericit și plin de încredere în femeia lui, pe care o știe cinstită, și apoi, el e un om din aceia cari nu pot să fie înșelați.

Cu toate astea, când își văzu femeia și

prietenul său, fu cuprins de o furoare pe care și-o stăpîni.

Dl Herboys avea la club reputația unui om iresistibil și bărbatul se temu, ca femeia să nu fie trecută pe lista celor cucerite de cavalier.

Loursiere se temu de asta și veni lângă ei.

— Ei, de ce aveți acest aer trist?

— Amice, zise repede Hermyona, dl d'Herboys ne părăsește mâine și peste două zile pleacă la La Plata, însărcinat cu o misiune.

Dl de Loursiere făcu o mutră uimită și răspunse:

— Nu e cu putință. Nu se poate să se lase Parisul fără un cavalier ca tine, d'Herboys. Ministrul e în bal; mă duc să-i spun un cuvânt.

Ei eși.

Hermyona și d'Herboys făcură o mișcare de bucurie. Dar' amândoi simțiră îndată o mare jenă. Cum, bărbatul chiar să ajute lui să intre în stîină?

Și apoi cucerirea ar fi prea ușoară!

— D'Herboys, d'Herboys, rămâi la Paris. Dl ministru vine singur să-ți deie această noutate! Salonul cel mic se umplu de lume. Ministrul se adresa lui d'Herboys cu un aer foarte bine voit.

D'Herboys mulțumi foarte încercat.

Hermyona căută și dînsa un cuvânt de mulțumire care îi rămase însă pe buze. Nu-

mele lui d'Herboys fu pronunțat de toată lumea.

Dl de Loursiere, urmărind ideea sa, începu a lăuda pe d'Herboys, arătându-i ca un om de spirit, inteligent, prieten devotat și incapabil de trădări banale, cari alimentează remanele moderne.

Cum de Loursiere este un om politic, mai mulți miniștri străini cerură să-i prezinte lui d'Herboys și pentru că acest om al soarei nu e decorat, fie-care-i făgăduiră că e e cruce sau un vultur cu două capete, ori un elefant sau un soare, decorații ale lor pe cari le reprezentau ei.

În primul moment el se arată oarecum modest, aruncând priviri din când în când către ochii albaștri și mari ai Hermyoni, către perul ei blond, către umerii ei deseși și cîștii și corsagiul indiscret. Dar de o dată se simți mîrît, sorbind otrava adormitoare a vanității omenești, simți o mare nevoe să fie folositor, să merite laudele cari i se aduc, și această însărcinare pe care o refuza adineaori, o dorea acum, voind să dea tuturor exemplu de abnegație când se voia o cere!

Hermyona asistă la această comedie; îndoiială bine făcătoare se naște în inimă turburată.

Adineaori, iubirea vorbea în el și acum nu mai simte nimic. E uitată; furia o cuprinde. Așa dar ea nu era de cât o jecărie?

Tomul I. al vorbirilor lui Massilon va apărea pe la finea lunii Maiu a. c. în format 8° mare pe hârtie foarte fină și va fi de un cuprins de circa 24—25 coale. Prețul va fi 2 fl. 10 cr. v. a. cu expediție francoasă; 2 fl. 20 cr. cu expediție recomandată. Pentru România și străinătate se lei 25 bani. P. D. Domni colecțanți de 10 exemplare vor primi unul gratuit. Aluneele seminarelor teologice vor primi cartea pentru 1 fl. 60 cr. cu expediție francoasă.

Banii nu e necesar a-i trimite înainte. Sunt rugați însă acei P. P. Domni cari voiesc a avea aceasta carte, să binevoiască a avisa pe autor despre aceasta până în 10 Aprilie a. c., pentru a se putea orienta în privința numărului exemplarelor ce vor a se tipări. Comandele vor fi a se face la adresa: Ioan Geț, paroch gr. cat. român în Hâjio, comitatul Bihor; p. u. Pecze-Szölösi, via: Nagy-Vârad.

NOUTAȚI

Arad, Martie 30 a. 1898.

Talari falși. În timpurile din urmă au ajuns în circulație foarte multe piese de talari falsificați, pe cari falsificatorii mai ales la oficiile postale cearcă să le valorizeze, dar pentru aceea și publicul este espus neplăcerii de a se incurca cu astfel de talari falsificați. Talerii falși sunt bătuiți din cupru și din antimoni, sunt cu inscripție în pajură austriacă și poartă datul anului 1879. Se pot cunoaște mai ales după colorarea lor surie și după sunetul ceva mai timpit, de-cât al talerilor veritabili, ear greutatea li-e cam cu jumătate de gram mai ușoară de cât a talerilor veritabili.

Afacerea de la Macea. După cum ni-se spune, dl Ioan Opre, învățător din Macea, contra căruia preotul Brăgia atțase țeranii, a a cărui afacere n'a fost rezolvată de consistoriul arădan, a înaintat rugare la consistoriul metropolitan, ca acesta să ia hotărîre meritorică în timp cât se poate de scurt, ca astfel bătrânul învățător, care cu atâta credință a servit școalei aproape 50 ani, să nu suferă lipsuri, acum la bătrânețe.

Sinucidere din amor. La Odorheul-secuiesc s'au sinucis în zilele trecute doi tineri, juristul Emil Diemar și învățătoarea Lili Hetyei, cari se iubiau, dar' nu se putu-lua în căsătorie. Tinerul era numai în al doilea an de jură. Fata era tineră și foarte frumoasă. Ambii au lăsat scrisori pentru părinții lor. Tinerul roagă pe pă-

Da, această iubire, această pasiune pe care el i-o declarase, nu era de cât minciună!

C'Herboys venise să semene făgădueli de sărutări și culegea decorații.

El intrase ca un inger sfios, gata să cânte baladă amoroasă și eșia ca un Ruy-Blas, sprețuitor, mândru.

Ea nu înțelege viclenia bărbatului său, care părea liniștit. Tubal Cain o iubea și în părșure gelos. Ba din contră, el chiar se făcea bine-făcătorul!

Hermyona roși că se gândească un moment și uite datoria, ea își aruncă ochii scâlnitori de recunoștință și de iubire către zăpăzitorul și salvatorul său, care o privea triumfător.

Este trziu; invitații pleacă rând în rând; D'Herboys a plecat între cei d'ntăiu, îngînțat de importanța care i-s'a dat și de meritul lui necunoscut.

Saloanele sunt goale.

Pe canapeaua de adineori, Tubal-Cain strânge la pieptul lui pe Hermyona, și frumoasa blondă, gândindu se la primejdia prin care a trecut, pîndu-și toată castitatea ei de femeie, tot sufletul de soție credincioasă, șirbe:

— Pe tine singur te iubesc!

Roger-Mil's,

înfi să l' inmormenteze într'o groapă cu iubita sa, ear' fata, în epistola scrisă mamei sale, zice: „Eartă-mă, scumpă mamă, că am făcut lucrul acesta; dar' numai astfel iu puteam fi a lui Emil“.

Gladstone pe sfârșite. Gladstone, beirânul bărbat de stat al Angliei, nu mai are mult de trăit. Insistând, medicii i-a spus, că firul vieții sale e pe sfârșite; nu mult mai are să trăiască. Destăinuirea însă n'a alterat întru nimic pe Gladstone; își așteaptă cu resignație sfârșitul. Unica plăcere o mai află în muzică, și cei din jurul seu se și silesc să-i facă în aceasta privință cât de plăcute zilele cât va mai avea să trăiască; îi fac distracție cu cântări de piano și violină. Cel mai fidel însoțitor al bătrânului, cănele seu, a murit cu câteva zile mai înainte, n'a voit să aștepte sfârșitul stăpânului.

Pregătiri de războiu. Italia a vindut în sfârșit două din numeroasele sale vapoare de război. Pe unul „Giuseppe Garibaldi“, l'a cumpărat Spania, pe altul „Varese“ republica Argentina. Prețul vânzării e de 17 milioane fl. de fie-care vapor.

Spania a și depus ca arvanță, pentru Italia, 72.000 lire sterline la banca Rothschild din Londra. Au voit și Statele-Unite să cumpere aceste vapoare, dar cererea din Washington a sosit prea târziu la Roma.

Vagoane pentru copii. De curând au fost introduse pe mai multe linii în America noi tipuri de vagoane pentru copii.

Aceste vagoane speciale sunt compuse dintr'un cupeu servind de sală de mâncare, altul pentru îmbrăcat, al treilea pentru făcut bae și unul pentru dormit.

Salonul pentru dormit este provăzut cu 6 paturi și 6 leagăne.

În acest cupeu se joacă și petrec copiii ziua.

El este căptușit cu stofe groase și moi, pentru ca, în mersul trenului, întâmplându-se să cadă un copil, să nu-i se întâmple nimic.

Intr'un cupeu alăturat stă în permanentă o supraveghetoare, plătită de administrația căilor ferate, care face serviciul în vagoane și anunță pe copiii mai în vârstă când ajung la destinație.

O nouă victimă a ruletei. Din Niza se anunță că rentierul englez Arisson s'a aruncat în stradă pe fereastră locuinței sale și a rămas mort pe loc. Într'o scrisoare ce a lăsat, spune că și perduse toată averea la ruleta de la Monte-Carlo.

Aceasta e a treia victimă a ruletei, în curs de 8 zile.

Robi dați în arândă. Stătuțelele sudice ale Americii s'au datat în timpurile din urmă la un obicei care nu mult difere de sclavagiu. Anume își dau în arândă robii, din ce fac frumuseți câștig și pre lângă aceea mai economisează și viptul robilor. Unul dintre aceste state a făcut în anul trecut un câștig curat de peste 20.000 de dolari cu esarândarea robilor „sei, ear' multe a'tele au și cassat deja temnițele și închisorile corecționale. Esarândarea se face pe calea licitațiunii publice, ajungând robii mai ales pe mâna anteprenorilor de clădiri mai mari, a minerilor și proprietarilor de fabrici. Astfel s'a întâmplat acum nu de mult în Florida, că 430 de robi, băbați și femei, au fost dați în arândă unui întreprinzător pentru clădiri de șosele. Întreprinzătorii au dreptul să sub-arăndeze robii arândăți de ei, și numai întru atâta sunt responsabili, ca nefericirii să nu fugă cumva. În celelalte pot face cu ei ori ce. De înțeles, că soartea acestor nefericiți e cât se poate de miserabilă, trebuie să muncească foarte mult, pe lângă nutrire de batjocură, dar' pe lângă cu atât mai multă bătaie și maltratați.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai dureri deochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiene.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin poșta dela farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Varietăți.

La ce înălțime zboară paserile? Revista „Prometheus“ aduce un interesant articol la această întrebare. Când astronomul H. West făcuse în 7 Oct. 1895 în Berlin observațiuni asupra eclipsei de lună, a văzut foarte multe paseri călătoare trecând în preajma discului Lunei, care trecere, calculată pe baza distanței și a mărimei păsierilor, a durat cam 4—8 secunde. Din aceasta West a calculat înălțimea sborului acestor paseri, care variază întră 8000 și 15.000 de metri. Calculul în fine nici nu e esagerat, căci la asemenea rezultate ajunseser și Newton în renumitul său studiu.

Cunoașterea caracterului după limbă. D-șoara Elbera No a dat la iveală o știință nouă, care consistă în a cunoaște caracterul unei persoane după forma și după dimensiunile limbei.

D-șoara No spune următoarele:

Limba lungă arată sinceritate; limba scurtă făcărnicie; limba lată expansiunea, împăștiarea sentimentelor; limba îngustă arată un caracter ascuns; limba lungă și lată arată nevinovăția, sinceritatea până la naivitate, necunoștința de viață; limba lungă și îngustă arată puțină sinceritate, o persoană care se gândește la tot ce spune, dar nu spune tot d'a-una ce gândește.

Limba scurtă și lată arată pe un om care vorbește multe, dar nu spune tot ce gândește.

Limba scurtă și subțire arată o persoană încăpăținată, fără prudență, o persoană gata să cadă la cea dintâi ocazie, în fine o persoană în care nu te poți încrede.

Aide cocoanelor, scoateți limba!

Dare de seamă și mulțămire publică.

Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din Hodoș, cu ocaziunea concertului arangiat la 6/18 Ianuarie a. c., la Botezul Domnului, în sala școalei gr. or. rom. din loc, a avut un venit curat de 46 fl. 96 cr. v. a.

Oferte și suprasolviri a primit reuniunea pentru fondul său de la următorii Mult Stim. Domni:

Din Boldur: Eutim Barbulescu not. 10 fl. Ion Leucus econ. 10 fl. Vasile Vodă preot 1 fl. Paștila 80 cr. Moldovan 80 cr. Din Lugoș: N. N. 1 fl. N. N. 50 cr. Jurca 50 cr. Birescu 50 cr. Dr. S. P. 50 cr. Coriolan Bredicean adv. 1 fl. Bēsân notar public 1 fl. David Strasser neguțător 1 fl. N. N. 50 cr. M. T. 40 cr. Simion Barbulescu neguțător 50 cr. Dr. Isidor Pop 50 cr. T. P. Răcz 40 cr. Dr. Dobrin adv. 1 fl. Dr. Florescu 50 cr. Dr. Major 50 cr. Iorga Burenica 50 cr. L. I. Vidu inv. 50 cr. I. Jurca inv. 1 fl. 80 cr. Din Orșova: Traian Hențu inv. 1 fl. Din Mărul: Fischl Géza 50 cr. Din Honoris: Lazar Popoviciu 50 cr. Din Jabar: Max Maiorovicz 1 fl. Din Daruvar: George Berariu not. 60 cr. Din Oloșag: Giuri Toma 60 cr.

Primească susamintții Mult Stim. Domni mulțămire din partea reuniunii.

Hodoș la 5 Februarie 1898.

Iuliu Voela,
cassarul reuniunii.

Simion Blajovan
președintele reuniunii.

Pentru balul aranjat de reuniunea femeilor române din Sibiu la 5 Februarie n. a. c., s'au făcut următoarele suprasolviri:

Ex. Sa Mitropolitul 25 fl., Un Mecenas 50 fl.; Atanasiu Cimponeriu adv. Buda-pesta, Iosif Drotleff primarul Sibiului, major Herczberg, Sibiu; Alex. Lebu proprietar, P. Lucuța căp. în pens., d-na Hermina Maniu, Oravița; d-șoara Elena Petrașcu, directoară Sibiului; Dr. II. Pușcariu, arch. vicar; Emanuil Ungurean, ad. Timișoara câte 5 fl.; Partenie Cosma, directorul „Albinei“; Nicolau Nadașdi, comerciant Sibiului câte 4 fl.; Ioan Papiu, protop.; Ioan de Preda, avocat câte 3 fl. 50 cr.; G. Dima, prof. de muzică; Ioh. Hamrodî, comerciant; Valeriu Henzel, farmacist; Ilie Moga, inv.; Dr. Nic. Șerban, deputat dietal Făgăraș câte 3 fl.; Dr. I. Beu, medic 2 fl. 50 cr.; I. Bădilă, jude de tribunal; I. Broju, capelan militar; Dem. Câmpian, arch. consist.; d-șoara Nina Dunca de Sajó, N. Hențiu, not. com. Seliște; N. Ivan, asessor consist. Sibiu; Gustav Maetz, architect; Iohana Moldovan, vëd. de con. aulic; Isaia Popa, paroch Oena Sibiului; D. Rațiu, revisor la „Albina“; Iuliu Schäffer, prof. de muzică Sibiu; M. Voilean, asessor cons.; d-na Maria Waltner, Beiuș; N. N. câte 2 fl.; I. Hentescu, prof. în pens.; Millea Aurel, not. com. Poplaca; R. Petric, funcț. la „Albina“ Sibiu; Dr. R. Roșca, dir. sem. câte 1 fl. 50 cr.; Ludwig Binder, cond. de tipogr.; Indries Petru, not. com. Boița; I. Petrașcu, căp. în pens. Sibiu câte 1 fl.

Implinindu-ne o plăcută datorință exprimăm în numele reuniunii sincera noastră mulțumire față de generozii suprasolvitori pentru suprasolvițiile făcute.

Din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu.

Sibiu, în 3 Martie n. 1898.

Maria Cosma m. p. Dr. N. Vecerdeu m. p.
presidentă. secretar.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe anul 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an . . . . . fl. 10.—
Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
Pe 1/4 an . . . . . „ 2,50
Pe o lună . . . . . „ 1.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, avënd o întindere de 8 pagini: cele 4 pagini ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagini.

Domni cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“.

ULTIME ȘTIRI

Odorheul-secuiesc.

Președintele tribunalului de aici, baronul Otto Orbân, a fost osândit la doi ani temniță pentru falsurile ce le-a făcut la 1895 cu ocazia alegerii comisiei congregațiunii comitatense; ear' complicele său, notarul Gálffy, a fost osândit la 2 luni temniță și pierderea oficiului.

Editor: Aurel Popovici-Barclanu.
Redactor responsabil: Ioan Russu Șiriana.

Bibliografie.

„Gramatica Română“ pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

„Abecedar ilustrat“ compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățătorii: Iosif Moldovan, Nic Ștefu, Iuliu Grofșoreun, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop.“

Poesii de Aurel Ciato. Un elegant volum de peste 100 pagini, cuprinzând 40 de poesii dragălașe atât prin gândirile, cât și forma în care sunt turnate.

„Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fie care lună.

Numerale apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie.

„Istoria universală“ pentru școlile secundare de Vasile Goldiș, profesor. Volumul III. Evul nou. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. 1897.

„Manual de Theologia Morală“ de Dr. Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor la universitatea din București. Tipografia „Cărților bisericești“.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.“ Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—

1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române. București 1897.

„Litrgia Sfintului Ioan Crisostom“, culeasă, aleasă și întocmită pe baza melodiilor vechi bisericești, pentru corul școlarilor pe două voci — sopran și alt — de Nicolae Ștefu, învățător în Arad. Se poate comanda dela autorul și administrațiunea foii noastre.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tractatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tractatul de Paris. Prețul 15 lei.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857.

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 30 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

Juliu Derestye

atelier central pentru modă de dame și domni în Arad.

16, Piața libertății, 16.

Recomandă pentru sezonul de primăvară și de vară toate novitățile.

Mare colecțiune de pănuri pentru moda de dame colorate, dimpreună cu toate podoabele și cele aparținătoare.

Chiffonuri de ale lui Schroll și pânze de ale lui Siegl și deposit mare de haine de pat și pânzături de masă. Sfiruri de plisse, cretonuri de ale lui Cosmanos, bune de spălat, dela 18 până la 40 cr. Tivituri și toate cele trebuincioase pentru croitorie.

Recomand cu toată căldura atelierul de confecțiuni de dame întemeiat în anul 1884 ce se bucură de cel mai bun renume și stă sub conducerea personală a soției mele. Un fațon de toaletă 6—9 fl. și toate confecționările referitoare la acest resort se primesc spre lucrare în prăvălie (dughean), precum și atelierul meu de confecțiuni, care se găsește în casa mea proprie din strada Morarilor de jos Nr. 8. Pentru cea mai bună croire luăm răspunderea.

Prețurile vor fi cele mai moderate.

Tot la mine se găsește și un mare magazin de Reverende negre din lână curată pentru preoți gr. or., à 2 fl., 2 fl. 50 cr., 3 fl. și 4 fl. de soiul cel mai greu, din care pentru o revereandă sunt de ajuns 4 m. dimpreună cu toate cele trebuincioase.

Pardisii bărbătești de Kamara sau de Peruvieni dela 18, 22, până la fl. 28. tot astfel cele mai fine îmbrăcăminte bărbătești negre și în colori alese dela 20—25 fl. până la 30 fl.

Confecționarea unei reverende de calitate cea mai grea nu costă mai mult de 20—25 fl. și 30 fl. Primim toată răspunderea pentru buna conf.

Brăne preoțești roșii sau vinete fl. 5—6.50 cr. și negre fl. 3. Prapori pentru biserică 88—115 cm. mărime de lână damas duplă cu o rudă fl. 25 cu 3 rude fl. 50. 1/2 mătasă damas cu o rudă fl. 30 până fl. 60. Mătasă curată damas duplă cu o rudă. fl. 50—80 și cu 3 rude fl. 150 până fl. 200. Baldachine fl. 50—500 fl., răpizi, odăjdii, stichare, cu un cuvânt un bogat asortiment.

SE POT COMANDA IN DEPOSITUL MEU.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprigiu, semnez cu toată stima.

(150) 2—

Juliu Derestye

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Table with multiple columns showing train routes and fares between various cities like Arad, Budapesta, Seghedin, Brad, Timisoara, and Moneasa. Includes sub-headers for different routes and fare types (dim., a. m., seara).